

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אביבית נחמיאס

תובעת א.ס.

באמצעות עו"ד גבי אלמשעלי (מטעם הלשכה לסיוע משפטי)

נגד

נתבעים 1.ט.ס.
2.מ.ס. (קטין)

באמצעות עו"ד גל טורס (מטעם הלשכה לסיוע משפטי)

פסק דין משלים

1

2 לפני תובענה לאיזון משאבים שהגישה התובעת, אלמנת המנוח כנגד המשיבים - ילדיהם המשותפים
3 של בני הזוג.

4

5 עיקר המחלוקת נוגעת לזכויות הצדדים בנכסים חיצוניים של התובעת והמנוח (שתי דירות שנרכשו
6 ע"י כל אחד מבני הזוג לפני שנישאו), בין היתר, על רקע הסכם שלום בית שנחתם בין התובעת למנוח
7 עובר לפרידתם.

8

9 **השתלשלות ההליכים ורקע עובדתי:**

10 1. התובעת הינה אמם של הנתבעים ואלמנתו של המנוח א.ס ז"ל (להלן: "המנוח"), אשר
11 הלך לעולמו ביום 30.6.15.

12 2. התובעת והמנוח נישאו זל"ז ביום 8.7.97. מנישואים אלו נולדו שני ילדיהם, ט' ילידת 1998
13 (כיום בת כ-22) מ' יליד 2005 (כיום בן 15), הם הנתבעים.

14 3. הצדדים התגוררו תחילה בישוב *** ולאחר מכן עברו להתגורר בעיר צפת בדירה אותה
15 רכש המנוח טרם הנישואין ברחוב*** בצפת הידועה כגוש ***חלקה *** (להלן: "הדירה
16 בצפת"), ואשר הזכויות בה רשומות על שמו. הצדדים התגוררו בדירה בצפת משך כ-16
17 שנה, עד לפרידתם.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מערכת היחסים בין הצדדים התאפיינה בעליות ומורדות ובסופו של יום, חתמו הצדדים
2 על הסכם שלום בית. ההסכם אושר וקיבל תוקף של פס"ד ביום 24.12.13 בבית המשפט
3 לענייני משפחה בקריית שמונה לאחר שנערכו בו שינויים במועמד הדיון (כב' השופט ארנון
4 קימלמן תה"ס 24691-10-13).
- 5 במסגרת ההסכם לקח המנוח על עצמו התחייבויות שונות, בין היתר, את כל החובות
6 וההלוואות הרשומים על שמו. התחייב להעביר לאישה סכום חודשי ובנוסף לשאת במלוא
7 הוצאות הבית והקטינים, לרבות מימון לימודיהם ונישואיהם. עוד התחייב ליידע את
8 האישה בדבר מצבו הכספי, לרשום שעבוד על כל זכויותיו לרבות הסוציאליות, ולהעביר
9 את כספים המצויים בחשבונות בנק שצוינו לטובת האישה. המנוח אישר שכל הזכויות
10 לרבות זכויות נדל"ן בארץ ובמדינת **** שייכות גם לאשתו ולילדיו, הצהיר שאם ייפרד
11 מאשתו כל הרכוש ששייך לו – יהיה זכות האישה והילדים, וכן התחייב להבטיח את מדור
12 האישה באמצעות רכישת בית מגורים בשווי שנקבע בהסכם. כאמור, מספר הוראות שונו
13 או בוטלו במעמד אישור ההסכם.
- 14 כחודש לאחר חתימת ההסכם, טענה התובעת לאלימות מצדו של המנוח, והגישה נגדו
15 תלונה במשטרה.
- 16 אין חולק כי מאז אותו האירוע, יצא המנוח מהבית בתחילת חודש 02/14, ולא שב עוד
17 לבית המגורים. יוטעם כי עוד בחודש 06/13 קודם לעזיבתו הסופית את הבית, עברו
18 הקטינים למשמורת אביהם ע"פ המלצת לשכת הרווחה בצפת במסגרת הליכי נזקקות.
19 מאז אין לאם קשר רציף עם ילדיה (ר' תסקיר מיום 11.10.15 אשר צורף לתיק ע"י
20 הנתבעים וכן ר' האמור בכתב בתביעה למשמורת שהגיש המנוח בתמ"ש 1764-03-14,
21 והנספחים שצורפו).
- 22 הן המנוח והן התובע הגישו תביעות גירושין לבד"ר אם כי בפועל כפי שעולה מפרוטוקולי
23 הדיון בבד"ר, סרבה התובעת לתת למנוח גט על רקע דרישות רכושיות שונות. בנוסף
24 לתביעת המשמורת, הגיש המנוח תביעה רכושית לבית המשפט לענייני משפחה (תמ"ש
25 1746-03-14) ותביעת מזונות (תמ"ש 35679-06-14), והתובעת מצידה הגישה תביעות
26 למזונות (תמ"ש 18279-04-14 ותמ"ש 19384-06-15).
- 27 בסמוך ליציאת המנוח מבית המגורים, לקח המנוח בליבו¹, ומאז מצבו הבריאותי
28 התדרדר.

¹ בהקשר זה יצויין כי המנוח הגיש לתיק ה"ט 43096-02-14 הודעה כי אינו חש בטוב והוא נזקק לבדיקה במכון הלב לפיכך לא התייצב לדיון במעמד שני הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

10. כאמור, ביום 30.06.15 הלך המנוח לבית עולמו. אף לאחר מותו סרבו הקטינים לעבור לגור עם אימם (אף במחיר העברתם בין מספר משפחות אומנה), ולמעשה לא מתקיים ביניהם כל קשר, אם כי לטענת התובעת היא עודנה נלחמת לקיים קשר מיטיב עם בנה ולא ויתרה על הקשר עם ילדיה.
11. בסמוך לאחר פטירת המנוח, הגישה התובעת בקשה למתן צו ירושה. הנתבעים התנגדו לבקשת אימם, וביקשו לקיים את צוואתו של המנוח, במסגרתה הוא הוריש להם את כלל רכושו².
12. ביום 16.7.17 ניתן צו לקיום צוואת המנוח. במקביל ניתן צו לאיסור דיספוזיציה בכלל נכסי העיזבון למשך 30 יום, בכפוף לכך שבפרק זמן זה תגיש התובעת תביעה בעניין היקף העיזבון נוכח טענותיה בעניין זה.
13. ביום 10.8.17 הגישה התובעת את התביעה שלפני, לאיזון משאבים, במסגרתה עתרה לקבל מחצית מהזכויות שנצברו במהלך הנישואין וכן עתרה למחצית מהזכויות בדירה בצפת. בכתב ההגנה טענו הנתבעים כי מדובר בנכס חיצוני וכי אם הוא נכלל באיזון – יש לקבוע כי אף דירתה של אימם מצויה ברח' *** בחיפה (להלן: "הדירה בחיפה"), שנרכשה על ידה לפני הנישואין ונרשמה על שמה – הינה בת איזון (כפי שנטען בכתב ההגנה) או משותפת מכוח דיני השיתוף הספציפי (כפי שנטען בסיכומים).
14. מועד הקרע נקבע בהסכמה ליום 08.02.14³.
15. לאחר שהוגשה לתיק חו"ד אקטואר, בדיון מיום 16.6.19 הגיעו הצדדים להסכמות הבאות:
- 21 **"בהמשך להצעת בית המשפט בדיון הקודם ניהלנו מו"מ והגענו להסכמות**
 22 **הבאות:**
 23 **לאיזון מלוא זכויות התובעת והמנוח, תקבל התובעת סך של 355,000 ₪**
 24 **וזאת בהתאם לחלופה הראשונה של חו"ד האקטואר או 325,000 ₪ לפי**
 25 **החלופה השניה בחוה"ד.**
 26 **הצדדים יודיעו תוך 21 יום מהיום איזו חלופה נבחרה ובאיזה אופן יבוצע**
 27 **התשלום (האם ישירות מהנתבעים באיזה אופן ובאילו מועדים, או**

² ת"ע 41004-11-16, ת"ע 41123-11-16, ת"ע 41047-11-16.
³ המועד בו הוסכם בשעתו כמועד הקרע בתביעה הרכושית בין התובעת למנוח.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 באמצעות פסיקתאות לקופות השונות. במקרה השני יש להמציא גם את
2 הסכמת הקופות השונות במידה ותיבחר החלופה הראשונה).
3 בסכום לאיזון נלקחה בחשבון חוות דעת האקטואר, הסכומים שקיבל
4 המנוח ככספי ירושה שאין לאזנם, ויתור האישה על כתובתה, והסכומים
5 שנלקחו לאחר המועד הקובע.
6 המחלוקת היחידה שאנו מבקשים מבית המשפט להכריע היא שאלת
7 הזכויות בשתי הדירות זו שרשומה על שם המנוח וזו שרשומה על שם
8 התובעת.
9 מעבר לכך הסכום הוא לסילוק של כלל טענות הצדדים לרבות סוגית הרכב
10 והביטוח, ושאר זכויות כספיות מכוח ההסכם ומכל מין וסוג שהוא, למעט
11 סוגית תשלום המזונות אשר תידון בהוצאה לפועל."
12
13 יצויין כי מאחר שהתובעת סרבה ליתן למנוח גט ונותרה נשואה לו עד ליום מותו, היא
14 זכאית לפנסיה מק"ל למשך כל חייה.
15 לאחר שהצדדים הודיעו ביום 18.03.20 על הסכמותיהם והגישו הסכם פשרה חלקי
16 (בהתייחס לכלל המחלוקות הכספיות ולמעט המחלוקות המתייחסות לדירות), ניתן תוקף
17 של פס"ד להסכם שהוגש במעמד הדיון מיום 5.5.20.
18 כאמור, המחלוקת היחידה שנותרה להכרעה הינה זכויות הצדדים בשתי הדירות שנרכשו
19 לפני הנישואין (בצפת – הרשומה ע"ש המנוח ובחיפה – הרשומה ע"ש התובעת).
20 הוראה בעניין מחלוקת כספית נוספת שהתגלעה בשלב הסיכומים בין הצדדים – תינתן
21 בנפרד נוכח ההשלמות הנחוצות בעניין זה.
22 בתום ישיבת ההוכחות ועם הגשת הסיכומים, עלי להכריע בתובענה.
23
24
25

דיון והכרעה:

- 26
27 **המשטר הרכושי החל על הצדדים:**
28 הצדדים נישאו בשנת 1997 לפיכך חל עליהם חוק יחסי ממון בין בני זוג התשל"ד – 1974
29 (להלן: "החוק/חוק יחסי ממון"). כפי שיפורט בהמשך, הצדדים ערכו הסכם שלום בית
30 שאיננו הסכם ממון, לפיכך חל בעניינם הסדר איזון המשאבים הקבוע בפרק השני לחוק,

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הקובע שיתוף אובליגטורי דחוי למועד פקיעת הנישואין מחמת גירושין או פטירה של אחד
2 מבני הזוג.
- 3 22. סעיף 5(א) לחוק, קובע את אופן איזון המשאבים בין הצדדים עם התרת נישואיהם.
4 בהתאם לסעיף נקבע איזון שיווינוי בכלל הרכוש שצברו בני זוג במהלך נישואיהם, זולת
5 ביחס לנכסים שונים שפורטו, ובכללם, נכסים שהיו למי מבני הזוג ערב הנישואין (סעיף
6 5(א)(1) לחוק). נכסים אלה לא ייכללו במסת הנכסים שלאיזון, כל עוד לא התנו בני הזוג
7 על הוראות החוק בדרך שנקבעה בחוק.
- 8 23. לטענת התובעת, חרף העובדה כי הזכויות בדירה רשומות ע"ש המנוח, מדובר ב"בנקס שהוא
9 בר איזון, ומחצית מהזכויות בנקס שייכות לה".
- 10 24. אקדים ואומר כי מדובר בטיעון משפטי המבלבל בין שני מושגים שונים – נכס בר איזון
11 ונכס משותף: אשר לשאלה האם מדובר בנקס בר איזון (קרי האם מדובר בנקס שחוק
12 יחסי ממון קובע לגביו כי במועד הקרע שוויו יאזון בין הצדדים), אין מדובר בנקס
13 שהזכויות הקנייניות בו משותפות אלא מדובר בזכות אובליגטורית לקבלת מחצית
14 מהשווי במועד הקרע. להבדיל, טענה לשיתוף בזכויות בנקס, מקורן בטענות לשיתוף קנייני
15 וזאת מכוח דיני השיתוף הספציפי. אדון בשאלות כסדרן.
- 16
- 17 **אשר לטענה כי הדירה בצפת הינה נכס בר איזון:**
- 18
- 19 25. לתיק צורף הסכם המכר מיום 26.5.97⁴, במסגרתו רכש המנוח את הזכויות בדירה בצפת
20 בתמורה לסך של \$42,000⁵.
- 21 26. הדירה בצפת, אם כן, נרכשה לפני הנישואין (כאמור, התובעת והמנוח נישאו זל"ז ביום
22 8.7.97), וככזו איננה נכס בר איזון, בהתאם להוראת סעיף 5(א)(1) לחוק.
- 23 27. נישואי בני הזוג כשלעצמם אין בהם כדי לפגוע בקניינו של מי מהם (סעיף 4 לחוק יחסי
24 ממון). יתירה מזו – כפי שיפורט להלן, הצדדים חתמו על הסכם שלום בית במסגרתו
25 הוענקו לתובעת זכויות רכושיות לא מבוטלות, ואולם במעמד הדיון לאישור ההסכם מיום

⁴ ההסכם צורף כנספח ד לסיכומי התובעת.

⁵ מועדי הפירעון נקבעו בהסכם באופן הבא: \$ 1,000 ביום חתימת ההסכם; \$5,000 ישולמו עד ליום 26.7.97; \$31,000 ישולמו עד ליום 26.8.97; \$5,000 ישולמו עד ליום 26.11.97.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

1 24.12.13 הצהירה התובעת ברחל בתך הקטנה כי "אני מודעת לכך שהזכויות שלי בנכסים
2 אותם צבר בעלי הינן מיום שהתחתנו, ולא קודם לכן" (עמ' 2 ש' 25-26).

3

4 **בחינת טענות התובעת לזכויות בדירה בצפת מכוח דיני השיתוף הספציפי:**

5

6 בהתאם להלכה הפסוקה, הלכת השיתוף (היוצרת שיתוף קנייני בין בני הזוג) אינה דרה
7 בכפיפה אחת עם הסדר איזון המשאבים הקבוע בחוק יחסי ממון והיא נדחית מלפניו. יחד
8 עם זאת, ניתן, בנסיבות מסוימות, להוכיח כוונה ספציפית של הצדדים לשיתוף בנכס
9 מסוים, הכל כפי שיפורט להלן:

10

11

12

הלכת השיתוף - כללי:

13 29. הלכת השיתוף הינה יציר הפסיקה. היא מקימה חזקה לפיה בני זוג שניהלו יחסי נישואין

14 תקינים ותרמו למאמץ המשפחתי במשותף, זוכים בחלקים שווים בנכסים שנצברו במהלך
15 חייהם המשותפים, בין אם אלה רשומים על שם שני בני הזוג ובין על שם אחד מהם.

16 30. הפסיקה הגדירה את חזקת השיתוף כ"חזקה החלה לגבי בני-זוג המנהלים אורח חיים

17 תקין ושהתנהגותם מגלה מאמץ משותף, כי הרכוש שנצבר במהלך הנישואין מצוי
18 בבעלותם המשותפת. השותפות נלמדת מנסיבות החיים המשותפים ומגמירות הדעת
19 המיוחסת לצדדים. החזקה נשענת על קונסטרוקציה חוזית שעניינה הסכם משתמע בין
20 הצדדים, לפיו הם שותפים שווים בזכויות" (ר' ע"א 1915/91 יעקובי נ' יעקובי, פ"ד מט
21 (3) 529). דהיינו, יש צורך בקיומם של "אורח חיים תקין" ו"מאמץ משותף".

22 31. לאורך השנים, התפתחה בפסיקה מגמה של הרחבת הלכת השיתוף, הן באמצעות שימת

23 דגש על התנאי של מאמץ משותף שפורש באופן מרחיב, תוך דרישה מינימליסטית של
24 חיים תקינים (כאשר כיום נדרש כי לצורך עמידה בדרישת אורח חיים תקין, די בחיים
25 תחת קורת גג אחת והיעדר קרע או פירוד של ממש – ע"א 234/80 גדסי נ' גדסי פ"ד לו(2)
26 1982, 645, ע"א 782/80 אביבה גולדברג נ' יוחנן גולדברג פ"ד לד (2) 757, 1983, אף אם
27 חיי הצדדים לא התנהלו על מי מנוחות ע"א 264/77 דרור נ' דרור פ"ד לב(1) 829 (1978),
28 ולגבי דרישת ה"מאמץ המשותף" נקבע כי אינו חייב שיבוא לידי ביטוי דווקא בתרומה
29 כספית לקופת המשפחה אלא אפשר שיתבטא בתרומה לניהול משק הבית וגיודול הילדים
30 – ע"א 300/64, ע"א 1937/92 קוטלר נ' קוטלר פ"ד מט(2) 233 (1995) הן ע"י צמצום
31 האפשרות לסתור את החזקה בדבר השיתוף (הלכת השיתוף הפכה למעין חזקה כאשר די

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

1 בהוכחת חיים משותפים כדי להעביר את הנטל על הצד שכנגד לסתור קיומו של שיתוף
2 נכסים), והן ע"י הרחבת היקף הנכסים הנכללים בשיתוף- בכלל זה, זכויות סוציאליות,
3 נכסים עסקיים ואף נכסים שנצברו טרם הנישואין – ע"א 809/90 **לידאי נ' לידאי**, 1992,
4 ע"א 806/93 **הדרי נ' הדרי** 1994 (בעניין זה ר' פסק דינו של כב' השופט איתי כץ בתמ"ש
5 (ירושלים) 18560/07 ד' ר' נ' ד' ש' (23.11.2008) וההפניות הרבות שם. כן ר' תמ"ש (ת"א)
6 3120/98 ס.י. נ' נ.י. (17.11.03) וההפניות הרבות שם).

7

8

שיתוף ספציפי:

9 בהתאם לפסיקה, הוראות חוק יחסי ממון אינן מונעות יצירת שיתוף בנכס ספציפי מכח
10 הדין הכללי על פי נסיבותיו של כל מקרה. לעניין זה ר' ע"א 1915/91 **יעקובי נ' יעקובי**,
11 1995: "על מנת לקבוע את זכויות כל אחד מבני הזוג ברכוש במהלך חיי הנישואין, ניתן
12 לפנות לדיני החוזים, לדיני הקניין, לדיני הנאמנות, לדיני השליחות, לדיני עשיית עושר
13 במשפט, לעקרון תום הלב ולכל אותם כלים הנתונים בידינו, כדי לקבוע בעלות אמיתית
14 ולא פורמלית ברכוש". (כן ר' רע"א 8672/00 **אבו רומי נ' אבו רומי**, (2002); ע"א 7687/04
15 **ששון נ' ששון**, (2005), בע"מ 1398/11 - **אלמונית נ' אלמוני**, (2012); בע"מ 5939/04 **פלוני**
16 **נ' פלונית** (2004); בע"מ 10734/06 **פלוני נ' פלונית** (2007) ועוד רבים אחרים).

17 לעניין נטל ההוכחה, נקבע כי נטל ההוכחה לקיומה של כוונה שיתוף ביחס לנכס "חיצוני",
18 מוטל על הטוען לקיומה (ר' רע"א 8672/00 **אבו רומי נ' אבו רומי**, (2002), כאשר נדרשת
19 הוכחה ממשית וחיובית לכוונת השיתוף, ואין להסתפק בעצם קיומם של חיי נישואים
20 משותפים (פרופ' ליפשיץ, **השיתוף הזוגי** 2016, בעמ' 174-181).

21 שאלת הוכחת כוונת שיתוף בנכס ספציפי היא שאלה שבעובדה שתיבחן בהתאם לאומד
22 דעתם של הצדדים, הסכמתם וכן נסיבות חייהם לרבות ביחס לנכס הספציפי (בע"מ
23 2948/07 **פלונית נ' פלונית**, 2007, בע"מ 10734/06 **פלוני נ' פלונית** 2007). על מנת לקבוע
24 כי רכוש הינו בבחינת "רכוש משותף", יש לבחון האם היתה כוונה ליצור שיתוף ספציפי,
25 אם לאו, ואם עלה בידי הטוען לשיתוף להוכיח את אותו "דבר מה נוסף" שיעיד על כוונת
26 שיתוף בנכס הספציפי (ר' בע"מ 1398/11 **אלמונית נ' אלמוני** 2012, תמ"ש (חי') 31662/97
27 **מ.ד. נ' מ.ד.** (2001).

28 בבע"מ 1398/11 **אלמונית נ' אלמוני** (26.12.12), ציין כב' השופט עמית מס' מבחני עזר
29 ופרמטרים בשאלת הוכחת השיתוף מכוח הדין הכללי, כאשר הודגש כי אין מדובר
30 ברשימה סגורה: האם הדירה הובאה על ידי אחד מבני הזוג לנישואין או נרכשה על ידי
31 אחד מבני הזוג לאחר הנישואין; האם הדירה נתקבלה בתקופת הנישואין מכוח ירושה או

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

1 מתנה, שאז נדרשת לטעמי מידה גדולה יותר של הוכחה. הדבר נכון במיוחד לגבי דירה
2 שנתקבלה במתנה במהלך תקופת הנישואין, מן הטעם שיש ליתן משקל לכך שנותן המתנה
3 בחר להעניקה רק לאחד מבני הזוג ולכך שבן הזוג השני הסכים, גם אם בשתיקה, כי הדירה
4 שנתקבלה במתנה תירשם רק על שם בן הזוג מקבל המתנה; האם גם לבן הזוג השני יש
5 דירת מגורים או נכס חיצוני אחר שהביא עמו לנישואיו ואשר נותר רשום על שמו; אורך
6 התקופה בה הדירה הייתה רשומה על שם אחד מבני הזוג ומספר השנים בהם התגוררו בני
7 הזוג בדירה (ככל שהתקופה קצרה יותר נדרשת מידה רבה יותר של הוכחה לשיתוף
8 בדירה); אורך חיי הנישואין עד לקרע או עד לגירושין (ככל שתקופת הנישואין קצרה יותר
9 נדרשת מידה רבה יותר של הוכחה לשיתוף בדירה); האם ניטלה הלוואה בגינה נרשם
10 משכון/משכנתא על הדירה, ואשר שולמה לאורך השנים על ידי בני הזוג במשותף; שיפוז
11 מסיבי או תוספת בניה מהותית שמומנה על ידי שני בני הזוג; התנהגות הצדדים - אווירה
12 כללית של שיתוף ושל מאמץ משותף; נסיבות ספציפיות נוספות כגון יצירת מצג בפני בן
13 הזוג השני; כן ר' הדברים שנפסקו בעמ"ש 10884-03-16 מ' נ' מ' 02.01.17 והפסיקה
14 שהובאה שם.

15

16 בית המשפט ראה כ"דבר מה נוסף" שדי בו כדי לבסס כוונת שיתוף כאשר הוכח שהצדדים
17 ערכו שיפוז מסיבי בבית, או כאשר הוצגו ראיות לכך שהייתה הבטחה או כוונה מפורשת
18 להפוך את הנכס לנכס משותף (בע"מ 1398/11 הנ"ל). לעניין ההשקעה נקבע כי על מנת
19 להוכיח שיתוף נדרש בן הזוג הטוען לכך להוכיח "השקעה כספית רצינית שאינה בטלה
20 בשישים" (ר' תמ"ש 37372-07-12 ס.מ.נ' ב.מ., 2014). במקרה אחר נקבע שיתוף בנכסי
21 מקרקעין שלא שימשו למגורים, שרכש הבעל לפני נישואי הצדדים, במקרה בו דמי
22 השכירות שהתקבלו הופקדו לחשבון בנק משותף, המשכנתא שולמה מאותו חשבון בנק,
23 ועל רקע התנהגות כללית של בני הזוג שבחרו להתגורר בשכירות ולהשקיע כספיהם בנכסי
24 מקרקעין (עמ"ש 40404-04-15 ר.ב.נ' א.ב. (13.09.16)). בפסיקה אף קיבלו בתי המשפט את
25 טענת השיתוף, מקום בו הוכח כי בוצע איחוד פיזי של הנכס. לעניין זה ר' ע"א 7750/10
26 **בן גיאת נ' הכשרת היישוב חברה לביטוח** 2011, שם נקבע כי העובדה שבני הזוג התגוררו
27 בדירה הגדולה שנוצרה כתוצאה מהאיחוד הפיזי של שתי הדירות מעידה על כוונת שיתוף
28 ספציפית בדירה שנרשמה על שם הבעל בלבד. כן ר' הדברים שהובאו לאחרונה בעמ"ש
29 (מחוזי מרכז) 35047-10-19 י.ה.נ' ה.ה. (02.08.2020)

30 ככל שמדובר בדירת מגורים, הרי מכוח היות נכס זה נכס משפחתי מובהק, נדרשת כמות
31 ראיות קטנה יותר להוכחת השיתוף והגבולות בין המשאבים מיטשטשים, אף אם

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מלכתחילה עיקר המעמסה הייתה על אחד מבני הזוג (ע"א 806/93 הדרי נ' הדרי 1994,
2 בבע"מ 5939/04 פלוני נ' פלונית, פדי נט (1) 665).
- 3
- 4 **מון הכלל אל הפרט:**
- 5 38. יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה מוביל למסקנה כי במקרה זה אין להכיר בזכותה של
6 התובעת בדירה בצפת מכוח דיני השיתוף הספציפי, וכי לא הוכחה כל כוונת שיתוף של
7 התובעת והמנוח בהתייחס לדירה זו:
- 8 39. הדירה בצפת נרכשה כאמור ע"י המנוח לפני נישואיו, ונרשמה על שמו בלבד. יודגש כי
9 לטענת התובעת בני הזוג הכירו בשידוך כחצי שנה לפני נישואו. מאחר שבטרם נישא היה
10 המנוח ער לכך שבבעלות התובעת דירה בחיפה, הרשומה על שמה בלבד (בעדותה, הסבירה
11 התובעת כי המנוח והוריו היו בדירתה בחיפה בתקופת השידוך), לא מן הנמנע כי בכוונת
12 מכוון דאג המנוח לרכוש דירה הרשומה על שמו בלבד עוד בטרם הנישואין, דבר שמסביר
13 את סמיכות התאריכים בין רכישת הדירה לנישואין.
- 14 40. במהלך ההליכים המשפטיים השונים שניהלו בני הזוג, לא הועלתה האפשרות לשנות את
15 הרישום והדירה נותרה על שמו של המנוח.
- 16 41. כאמור, התובעת והמנוח נישאו ז"ז ביום 8.7.97. כשנה לאחר נישואו, עברו להתגורר
17 בדירה בצפת, שם התגוררו עד לפרידתם, בחודש 02/13.
- 18 42. אכן, הצדדים התגוררו בדירה בצפת משך 16 שנים, אולם בהתאם לפסיקה, הוכחת
19 השיתופיות בדירת מגורים אינה עניין של מה בכך: לא די בעצם קיומם של חיי נישואין
20 משותפים, אף שהיו ממושכים, כדי לקבוע שיתוף בדירת מגורים מכוח דין כללי, שאם
21 תאמר כן, נמצאת מכניס בדלת אחורית את חזקת השיתוף, שאיננה חלה במקביל לחוק
22 יחסי ממון (ר' הדברים שנפסקו לאחרונה בעמ"ש (מרכז) 35047-10-19 י. ה' נ' ה' 02.08.2020)).
23
- 24 43. הדירה נרכשה כאמור ביום 26.5.97 תמורת סך של \$42,000. תשלום ראשון בסך של 1,000
25 \$ שולם מהון עצמי של המנוח ביום חתימת החוזה ולשם מימון הרכישה המנוח נטל
26 משכנתא מבנק מזרחי טפחות, גובה המשכנתא עמד על סך של 105,000 ₪. המשכנתא
27 נלקחה מחשבון הבנק של המנוח, הרשום על שמו בלבד (ר' נספח ו-ח לסיכומי התובעת,
28 וכן נספח ג לכתב התביעה). המנוח החל לשלם את החוזרים החל מחודש 08/97. ההחזר

⁶ נספח ז'ח' לסיכומי התובעת

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 החודשי עמד על סך של כ-450 ₪ לחודש. מהמסמכים שצורפו לתיק עולה כי המשכנתא
2 סולקה במלואה ביום 26.06.08.
- 3 44. טענת התובעת כי למרות שהמשכנתא שולמה מחשבון הבנק ע"ש הבעל, מדובר היה
4 בחשבון משותף לכל דבר ועניין וכי מחשבון זה התנהלו הצדדים יחדיו (סעיף ו לכתב
5 התביעה) – לא הוכחה עובדתית.
- 6 45. בהקשר זה אדגיש, כי אף בעניין זה טענות התובעת מערבות מין בשאינו מינו : העובדה כי
7 חשבון הבנק של המנוח הוא חשבון בר איזון, כמו גם חשבון הבנק של האישה, אינה מעידה
8 כלל כי מדובר בחשבונות משותפים. משמעות הוראות חוק יחסי ממון הינה כי השיתוף
9 הוא **אובליגטורי דחוי** למועד הקרע להבדיל ממצב של שיתוף קנייני במהלך חיי הנישואין.
10 46. מהתנהגותם הכללית של בני הזוג עולה כי במהלך חיי הנישואין נהגו הצדדים בהפרדה
11 רכושית מלאה.
- 12 א. התובעת ניהלה חשבון בנק נפרד בבנק הדואר מ.ח-*** (עמ' 11 לחו"ד האקטואר
13 מיום 21.10.18).
- 14 ב. המנוח ניהל שני חשבונות בנק נפרדים הרשומים על שמו, חשבון בבנק הדואר מס'
15 ***, לשם הופקדה משכורתו, וחשבון בבנק הפועלים מ.ח ****(עמ' 8 לחו"ד
16 האקטואר).
- 17 47. כספי ירושה שקיבל המנוח ממדינת ****, נשמרו על ידו בנפרד, ולא הוזרמו למשק הבית
18 המשותף או לחשבון המשותף, דבר שלטענת התובעת גרם לסכסוכים בין בני הזוג.
- 19 48. החשבון היחיד המשותף הינו החשבון בבנק הבינלאומי (מ.ח ****-עמ' 14 לחו"ד), אולם
20 הצדדים לא התנהלו באופן שוטף בחשבון זה, והוא נפתח לצורכי הפקדת פיצוי שקיבלו
21 לאחר שהדירה בה התגוררו נפגעה מקטיושה במלחמת לבנון השניה.
- 22 49. לטענת התובעת, בני הזוג החליטו לשמור כספים אלו לרכישת דירה חדשה ואת נזקי
23 הקטיושה שילמו מהכספים השוטפים (סעי' 2 עמ' 12 לכתב התביעה). אולם מאחר
24 שבמהלך חיי הנישואין, התובעת לא עבדה כלל, יוצא כי נזקי הקטיושה שולמו ע"י המנוח
25 מכספיו בלבד.
- 26 50. התובעת עצמה שמרה על הפרדה רכושית, הכנסות משכ"ד שהתקבלו מהשכרת דירתה
27 בחיפה נכנסו לחשבון הבנק שלה, ומחשבון זה שילמה את המשכנתא. יצוין כי לחשבון זה
28 הופקדו אף קצבאות המל"ל.
- 29 51. התובעת ניסתה לטעון בכתבי הטענות כי היתרה מהכנסות שכ"ד מדירתה בחיפה הופקדה
30 ל"קופה הביתית המשותפת" לטובת צרכי הבית, ואולם - לא זו בלבד שלא הובאה כל

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

1 ראייה לטענה זו, הטענה נסתרה מניה וביה ע"י התובעת עצמה בחקירתה הנגדית, במהלכה
2 הדגישה שרק היא טיפלה בדירתה בחיפה, היא הביאה אנשי מקצוע לתיקון ליקויים,
3 והמנוח לא היה מעורב בנכס זה ולטענתה "הוא היה לא מתקרב שם לבית לא כלום"
4 (פרוטי מיום 3.3.19 עמ' 15 ש' 1) ובהמשך העידה כי לא היתה מערבבת בין הכספים וכל
5 הכסף מהדירה החיפה שימש רק את הדירה בחיפה:

7 **"ש. מאיזה כסף שילמת?**

8 ת. מכספי השכירות.

9 **ש. את שכספי השכירות שימשו לצורכי המשפחה והבית.**

10 ת. כסף של השכירות הייתי צריכה לשלם את המשכנתא.

11 **ש. מה עשית עם הפרש?**

12 ת. שלמתי את כל הכסף לדירה בחיפה. כל הכסף של הדירה בחיפה היו

13 הולכים רק לדירה בחיפה. הייתי צריכה להפריד כי זה דירה שלי שקניתי

14 אותה לפני הנישואין לא הייתי נותנת לו להשתתף בדברים האלה. דאגתי

15 שהוא דואג לילדים ולבית שאנו גרים. שם זה דאגה שלי לעשות את זה.

16 **ש. אבל את אומרת בסעיף ג. 6 לכתב התביעה שאת הכנסת לקופה**

17 **המשפחתית את הכסף שקיבלת משכר הדירה**

18 ת. לא.

19 **ש. לא הכנסת לקופה המשותפת?**

20 ת. הכסף של הדירה בחיפה הולכים רק למה ששייך לחיפה. לא הייתי

21 מערבבת".

52.

24 התובעת כאמור לא השתתפה בתשלומי המשכנתא השוטפים, יחד עם זאת טענה כי היתה

25 ערבה להלוואה שנטל המנוח לסילוק המשכנתא. מהחומר שהוגש לתיק עולה כי המנוח

26 הגיש למקום עבודתו (קק"ל), בקשה להלוואה מיום 25.05.08 לצורך סילוק המשכנתא

27 (נספח ח לסיכומי התובעת). מבקשת ההלוואה עולה כי אכן קק"ל דרשה חתימת בן הזוג

28 של העובד כערב להלוואה אולם נראה כי מדובר בדרישה טכנית של קק"ל לשם לקיחת

29 ההלוואה (הטופס הסטנדרטי צורף אף בהתייחס לבקשה נוספת להלוואה שהגיש המנוח

30 לקק"ל – צורף נספח ג לסיכומי התובעת), וע"ג הטופס בקשת ההלוואה לטובת סילוק

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 המשכנתא – מופיעה חתימתו של המנוח הן בחתימת העובד (הלווה) והן בחתימת בן הזוג
2 הערב.
- 3 53. תמיכה לכך שהתובעת כלל לא חתמה כערבה להלוואה לסילוק המשכנתא, וסירובה לקבל
4 על עצמה התחייבות כלשהי לטובת רכישת בית מגורים, ניתן לראות בסירובה המוחלט
5 של התובעת לקחת משכנתא לטובת רכישת בית המגורים, לאחר לכתחילה סברה כי
6 הדירה תמומן מכספי ירושה שהמנוח יקבל. מאחר שהתובעת התנגדה ללקיחת משכנתא
7 למימון הרכישה - העסקה בוטלה והמנוח נאלץ לשלם פיצויים בסך של 55,000 ₪ בגין
8 ביטול החוזה (ר' האמור בסעיף 13 לכתב התביעה בתמ"ש 14-03-1746 וכן האמור בעניין
9 זה בסעיף 13 לסיכומי התובעת).
- 10 54. בחקירתה התחמקה התובעת ממתן תשובה מדוע סרבה לחתום על משכנתא לטובת
11 רכישת הדירה והאשימה את משפחתו של המנוח בפטירתו: (עמ' 20-17)

**”ש. למה לא קניתם דירה חדשה אחרת? למה לא הסכמת לקחת משכנתא?
ת. אני ממש ברור אומרת לא הסכמתי הכל בסדר. הוא היה צריך לקנות את
הדירה ואתם יודעים את הסיפור הזה ולא צריך לבלבל את המח. אני בדיוק עם
הראש שלי מבינה הכל לא צריך לבלבל את הראש. את מנסה לבלבל לי את
הראש. אל תבלבלי את הראש**

...

**ת. הוא היה צריך להכניס שם 55,000 ₪ על פי הסכם ואחרי זה היה צריך
להכניס סכום 100 ומשהו שקל על פי הסכם והוא לא הכניס.**

ש. איזה הסכם?

ת. תקראי בחוזה. אני לא צריכה לתת לך. תשאלי את המשפחה ממדינת***
לא אותי. זה צריך לקחת בית המשפט ולעשות ממש על הסיפור של הדירה
ולתבוע את המשפחה ממדינת***** ששמו אותו בקבר ועכשיו אני צריכה
לענות על הדברים האלה. אני הראשונה שרציתי את הבית. אם הוא היה מכניס
את הכסף הייתי חותמת על משכנתא אבל הם עשו שם קונץ לא לתת את הכסף
וככה. כסף לא שמים ואז באים אלי ואומרים תחתי את המשכנתא מה אני
אחתום עם שתי אצבעות בראש שלהם.**

**ש. הם אמרו אם זה דירה שלך תהיי גם את חייבת להיות על הדירה ותשימי
כסף שלך ולא רק תקחי ירושה שלו. יכול להיות שזה מה שאמרו?
ת. שקר, שקר אני רוצה בית משפט נפרד על נושא של הדירה.**

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

ש. אני רוצה שתסבירי...

אני לא מסבירה שום דבר. אני רוצה בית משפט נפרד על הדירה שכל המשפחה שלו תלך לכלא על העניין הזה. מה עשו עם הבית הזה ושמנו אותו בקבר צריך משפט בן לאומי אני רוצה שכל ישראל תראה איך שמו את בעלי בקבר (צועקת)

ובהמשך:

ש. את רצית לקנות מהכסף של הירושה ממדינת *****?

ת. כבר מתחיל לכאוב ראש לבן אדם ואני רואה סרטים. כואב לי ראש אני לא יכולה לחשוב. השאלות האלה מבלבלים את הבן אדם. בן אדם עייף ורוצים להוציא ממנו משהו ואומרים הא... הנה פה. אני נגד השאלות. אני חכמה גם.

...

ש. זה נכון כי הסיבה שההסכם ב***** בוטל וא'ס' שילם 55,000 ₪ פיצוי כי סרבת לחתום על משכנתא ורצית כי יותר מ 200,000 ₪ יהיו מכספי הירושה? ת. עכשיו אני כל כך עייפה וכואב לי הראש ואני לא יכולה לענות. צריך כדור עכשיו יש לי כאלה כאבים..."

- 1
- 2 55. אשר לטענות התובעת בעניין מצבה הבריאותי מעמד העדות יוטעם כי לא נראה שינוי
- 3 חיצוני במהלך מתן העדות למעט חוסר נחת מוחלט לשאלות מסויימות שעוררו מצידה
- 4 תגובה של כעס (ר' עמ' 21 לפרוטוקול). מכל מקום התובעת חזרה על הדברים חזרה במהלך
- 5 עדותה ביום 16.6.19 (עמ' 25 ש' 1-24).
- 6
- 7 56. הצדדים לא שיפצו את הדירה לא מכספים משותפים, ולא בכלל. כאשר נשאלה בעניין
- 8 השקעות בדירה, השיבה בחקירתה "את החיים שלי השקעתי".
- 9 57. זאת ועוד: בבעלות התובעת נכס חיצוני בדמות הדירה בחיפה, שנרכשה לפני הנישואין,
- 10 נרשמה על שמה, וכל ההכנסות מהדירה נכנסו לחשבון הבנק המנוהל על שמה. מצב בו
- 11 לשני בני הזוג יש נכסים חיצוניים, והם החליטו לגור בנכס השייך לאיש, כאשר דמי
- 12 השכירות מהנכס האחר נכנסים לחשבון הבנק של האישה – לא בנקל ייקבע כי היתה כוונת
- 13 שיתוף בנכס בו התגוררו הצדדים, שכן ע"פ הפסיקה, נכונות להכיר בכוונת השיתוף פוחתת
- 14 כאשר לטוען לשיתוף, יש דירת מגורים או נכס חיצוני אחר שהביא עמו לנישואין ואשר

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

1 נותר רשום על שמו. לעניין זה ראה דברי כב' השופט עמית בבע"מ 1398/11 אלמונית נ'
2 אלמוני תמש (ב"ש) 31324-01-11 ע.א נ' ר.א 2015 ופס"ד רבים אחרים.

58. כספי החתונה:

5 בחקירתה טענה התובעת כי הכסף היחיד ששילמה לטובת הדירה בצפת, הינו כספי
6 החתונה. וכך הסבירה בעדותה (עמ' 16):

7 "ש. של מי הדירה בצפת?

8 ת. שלי ושל הילדים שלי.

9 ש. על מי היא רשומה?

10 ת. של המנוח.

11 ש. הבאת כסף לדירה בצפת?

12 ת. כסף שקיבלתי אותם בחתונה.

13 ש. יודעת להגיד כמה?

14 ת. לא

15
16 בהמשך (עמ' 24 ש' 11-23):

17 "ש. האם שילמת משהו על הדירה בצפת לקנות אותה?

18 ת. כן. שקיבלתי כסף מהחתונה הוא הכניס את הכל לבית. היו שבע

19 ברכות ובתוך שבע ברכות הוא היה צריך להיכנס לבנק. היינו צריכים

20 להכניס הכל לבית".

21
22 מדברי האישה מדובר היה בחתונה צנועה ביישוב *****, לא היו מוזמנים רבים
23 (תחילה בעמ' 16 אמרה שהגיעו כמה עשרות ממקום עבודתה ובהמשך בעמ' 24 אמרה
24 שהגיעה מונית ממקום עבודתה), ומכל מקום מדובר בכספים משותפים של בני הזוג,
25 לא הוכח כלל מה היה שווי המתנות שקיבלו, האם לא שימשו למימון הוצאות
26 החתונה והאם לא נעשה בהן שימוש לצרכים אחרים של בני הזוג. טענת התובעת
27 שנטענה לראשונה בסיכומים (סעיף 27), לפיה התשלום האחרון של הדירה שולם
28 מכספי המתנות שהתקבלו מהחתונה, לא הוכחה ולא הובאה לה כל ראיה.

29 30 העדר מאמץ משותף:

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מעבר למתנות החתונה, הודתה התובעת כי המנוח שילם את מלוא התמורה עבור הדירה 59.
- 2 ממשכורתו, אלא שלטענתה, מדובר במשכורת משותפת כי בעוד הוא עבד מחוץ לבית, היא
- 3 ניקתה את הבית ובישלה לילדים. בעניין זה העידה כדלקמן (עמ' 16-17):
- 4
- 5 **"ש. וחוף מזה (כספי החתונה א.ג.) איזה כסף את יודעת שקנו את הדירה**
- 6 **בצפת? ממה א'ס' קנה?**
- 7 **ת. מהכסף של קק"ל היינו נותנים כסף משותף. מה שהוא עבד זה כסף**
- 8 **שלו ושלי הייתי צריכה לנקות בית ולטפל בילדים ולבשל אוכל תקחי מבן**
- 9 **אדם מבחוץ ותשלמי לו שיעשה את הכל. הכל זה כסף"**
- "שאלת בית המשפט: ואת כל זה עשית?**
- ת. את כל זה שימי לב בלי עזרה. אחד לקחת לבית הספר והשני לקחת**
- לרופא הכל זה אני – זה עבודה וזה המון כספים. כל החיים זה כספים**
- צריך משכורת לבן אדם"**
- התובעת חזרה על הדברים בהמשך חקירתה (עמ' 24) הדגישה את הארוחות החמות וכי הטיפול בילדים "זו היתה העבודה שלי...הכל עלי היה" ואף הוסיפה (בעמ' 26):
- "אני מתחנתת עם גבר והוא צריך לקנות לאישה דירה ולשלם על הכל. זה זכות של הגבר והוא צריך לתת הכל לדירה אצלנו האשכנזים זה ככה. אצלכם זה לא ככה. אני לא בעיסקה הזו. באוקראינה זה ככה. אני הייתי נשואה לו 18 שנה."**
- 10
- 11 60. כאשר בית המשפט מחיל את המבחנים שנקבעו בפסיקה לקיומו של שיתוף ספציפי, יש
- 12 לחזור תחילה למושכלות ראשוניים של הלכת השיתוף, ולהתחבר מבחינה רעיונית
- 13 לרציונאלים שעמדו בבסיס החזקה.
- 14 61. בע"א 7750/10 בן גיאת נ' הכשרת היישוב ביטוח בע"מ (11.08.2011) ציין כב' השופט
- 15 עמית כי "נכונות בית המשפט להכיר בהלכת השיתוף בנכס ספציפי – מכוח חזקת השיתוף,
- 16 שהיא חזקה נורמטיבית-ראייתית פרי ההלכה הפסוקה – יפה במיוחד לגבי דירת המגורים
- 17 של בני הזוג, שהוגדרה לא אחת בפסיקה כ"גולת הכותרת של חזקת השיתוף". הגם שכב' השופט
- 18 רובינשטיין ציין, כי הלכת השיתוף הספציפי נגזרת מדיני הקניין הרגילים ומכוח
- 19 הדין הכללי, ולא מכוח החלת הלכת השיתוף, אף לשיטתו "יישומה של דוקטרינת השיתוף
- 20 בנכס ספציפי - ובפרט הממשק בינה לבין דיני הקניין הרגילים מזה, ודיני המשפחה מזה

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 - אינו פשוט... 'גבולות הגזרה' אינם חדים, אך כך מטבע הדברים: אי אפשר לקבוע מראש
2 כללים ברורים באשר לכל האפשרויות שמזמנת המציאות האנושית", והטעים כי
3 מש"מדובר בהחלטה קונקרטית של בני זוג ליצור שיתוף בנכס ספציפי שהדין אינו יוצר בו
4 שיתוף, אין ההלכות שנפסקו בעבר בעניין הלכת השיתוף יכולות להיות אמת מבחן בלעדית
5 ליישום הראוי".
- 6 אף אם הדברים שנפסקו בהתייחס להלכת השיתוף אינם יכולים להיות אמת מבחן
7 בלעדית ליישום הלכת השיתוף הספציפי, לא ניתן לומר כי הלכות אלה אינן רלבנטיות
8 כלל, בפרט במקרה זה בהקשר של תרומה למאמץ המשפחתי המשותף, שבמקרה זה ספק
9 אם היתה קיימת.
- 10 בהתייחס לדרישת "המאמץ המשותף" נקבע כי זה אינו חייב שיבוא לידי ביטוי דווקא
11 בתרומה כספית לקופת המשפחה אלא אפשר שיתבטא בתרומה לניהול משק הבית וגידול
12 הילדים – ע"א 300/64, ע"א 1937/92 קוטלר נ' קוטלר פ"ד מט(2) 233 (1995). ואולם,
13 במקרה שלפני עולה תמונה עגומה של הזנחה קשה של הקטינים ואלה אף הוכרזו כקטינים
14 נזקקים. מהתסקיר מיום 11.10.15 שהוגש במסגרת הליכי הנזקקות, עולה כי המשפחה
15 היתה מוכרת לרווחה למעשה מעשר שנים (כלומר לכל הפחות משנת 2005), עקב קשיים
16 בתפקודה של האם. תוארו היחסים העכורים בין התובעת לילדיה אשר אף הגישה כנגד
17 ביתה (שהיתה באותה העת קטינה), תלונה במשטרה על מנת להוציאה מהבית⁷. ביום
18 11.10.15 הוגשה בקשה להכריז על הקטינים כנזקקים (תני"ז 15-10-15788), ובתסקיר
19 צויינה האלימות המילולית והפיזית מצידה של התובעת כלפי ביתה. צויין השיפור שחל
20 במצב הבת עם מעברה להתגורר עם אביה וכן צויינה תלונת השווא של האם במשטרה
21 כנגד ביתה. בביקורי הבית שנערכו לאחר הגשת התלונות הבית נמצא במצב קשה מאוד
22 מטונף לא מאורגן ערימות של אשפה שיירי מזון בכל מקום בגדים מלוכלכים. צויין כי
23 בחודש יוני 2013 הגיע דיווח מבית החולים זיו לפיו האם עברה הערכה פסיכיאטרית
24 שקבעה כי היא סובלת מהפרעה פסיכוטית פעילה. העו"ס ועו"ס לחוק הנוער פנו אליה על
25 מנת לבנות תכנית טיפול אך היא סירבה. בהמשך בעקבות המלצת וועדה לתכנון טיפול
26 הועברו הקטינים למשפחות אומנה.

⁷ מעיון בתיק ה"ט 43096-02-14 עולה כי יח"ס הגישה הודעה בה צויין כי התובעת התלוננה על אלימות כלפיה מצידה של בתה הנתבעת (שהיתה באותה העת בת 15), הוצע לה לפנות ללשכת הרווחה אולם היא טענה שאין לה אמון ברווחה.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

64. כשנשאלה התובעת לגבי התיאור קשה של הבית, כפי שעולה מהתסקירים, ענתה כי המדובר בחדר של הבת ט' בלבד, ובחקירתה טענה כי היא זו שקיבלה מכות מג' (העו"ס לחוק הנוער), טענה טענות קשות כנגד הרווחה וכנגד בתה ט' וכך הסבירה בחקירתה (עמ' 17):

ש. אני רואה בתסקיר שהגישו מהרווחה עלייך בשנת 2015 כשעוד הייתם נשואים.

ת. אפשר לקחת בחשבון שהם עובדים.

ש. בתסקיר כתוב תיאור קשה של הבית שלא ניקית ולא סידרת.

ת. להסביר לכם מה היה? שהוא היה מאוד חולה ביקשתי מהם עזרה הם לא נתנו עזרה וג' לא הייתה מגיעה עשתה רושם כאילו לא שמעה כלום וזה סיפור נפרד מה שהם כתבו ואיך שאני מכות ממנה קיבלתי מג' לא צריך לדבר על זה. זה סיפורים אחרים על הרווחה לא לדבר בכלל כי יש לי מה להגיד. כשכתוב שהבית במצב קשה מאוד מטונף ולא מאורגן ושאריות מזון ואשפה ובגדים מלוכלכים זה בחדר של ט' בבקשה לא אצלי. אני לא נוגעת בה עד עכשיו יכול להיות אצלה מטונף תודה רבה שאני לא איתה.

ש. נכון כי ביוני 2013 הוציאו את הילדים ממך?

ת. מ' אני לא הייתי מסכימה הוא תינוק שרץ אחרי אחותו וזה יצא הסיפור.

ש. בגלל זה הרווחה הוציאו אותם לאבא שלו?

ת. כן הוא בכה רצה את ט' והייתי צריכה כספים ואמרתי ברווחה אם היה כסף והכל בסדר מ' היה אצלי. מ' בכה ורצה את אבא וט' ואני הלכתי במריבות לקחת את מ'. עד עכשיו אני במריבות על מ' "

65. לסיכום נקודה זו, אף אם הזנחתה של התובעת את הקטינים נבעה תחילה מקשיים בתפקודה ובהמשך - ממצבה הנפשי, קשה במקרה זה לדבר על מאמץ משותף של הצדדים ועל מאמץ מצידה של התובעת, שיכול לתמוך בטענותיה לשיתוף.

10 כוונת הצדדים כפי שמשקפת מהסכם שלום הבית:

66. הצדדים חתמו על הסכם שלום בית, אשר אושר וקיבל תוקף של פס"ד ביום 24.12.13.
67. במסגרת ההסכם לקח המנוח על עצמו התחייבויות שונות, בין היתר, את כל החובות וההלוואות הרשומים על שמו. התחייב להעביר לאישה 2500 ₪ לחודש ובנוסף לשאת

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 במלוא הוצאות הבית והקטינים, לרבות מימון לימודיהם ונישואיהם. עוד התחייב ליידע
 2 את האישה בדבר מצבו הכספי, לרשום שעבוד על כל זכויותיו לרבות הסוציאליות,
 3 ולהעביר את כספים המצויים בחשבונות בנק שצויינו לטובת האישה (חשבון הבנק
 4 המשותף וחשבון בנק נוסף הרשום ע"ש המנוח). כן המנוח אישר שכל הזכויות לרבות
 5 זכויות נדל"ן בארץ ובמדינת **** שייכות גם לאשתו ולילדיו, הצהיר שאם יפרד מאשתו
 6 כל הרכוש ששייך לו – יהיה זכות האישה והילדים, וכן התחייב להבטיח את מדור האישה
 7 באמצעות רכישת בית מגורים בשווי שנקבע בהסכם.
 8 בשל שינויים רבים שנערכו בהסכם במעמד הדיון, להלן תפורטנה הוראות ההסכם ביחס
 9 לשינויים שנערכו במעמד הדיון באופן הבא:

מס' סעיף	הסעיפים כפי שנכתבו בהסכם המקורי	שינויים שנערכו במעמד הדיון מיום 24.12.13
2	לצורך השגת שלום בית, מסכימים הצדדים כדלקמן	
5	הבעל מצהיר ומתחייב בזאת כי הנו האחראי הבלעדי לחובות וההלוואות הקיימות כיום על שמו, במידה וקיימות.	
6	הבעל מתחייב בזאת לבצע הוראה קבע חודשית לחשבון האישה ע"ס 2,500 ₪ כל חודש וזאת להוצאות האישה.	
7	מעבר לאמור לעיל, הבעל מתחייב לשאת בכל הוצאות הבית של הצדדים מידי חודש בחודשו ואף הוא מתחייב לשאת בכל ההוצאות ומזונות הילדים הקטנים.	
8	הבעל מתחייב ליידע את האישה על מכלול מצבו הכספי או ליידע אותה על חסכוניותו ו/או קופות גמל ו/או זכויות בעבודה ו/או מכל מקום אחר והוא מתחייב לרשום לטובת האישה שעבוד על זכויות אלה שהוא לא יוכל להתנהג ו/או לעשות פעולות בהם ללא הסכמת ואישור האישה.	
9	לצורך ביצוע האמור לעיל הבעל מתחייב להסכים למתן צו של בימ"ש ו/או ביה"ד לרישום שעבוד על זכויותיו מכל מין וסוג לרבות זכויות סוציאליות כלפי כל גורם כלשהוא, לרבות בבנקים ו/או בחברות ביטוח ו/או במקום העבודה.	

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

	10	בנוסף, הבעל מתחייב לחתום על כתב ויתור על סודיות ולהסכים שיוצא צו הסרת חיסיון מבי"מ ו/או מביה"ד כלפיו וזאת בכדי לאפשר לאישה לבדוק את כל זכויותיו בכל מקום כלשהוא ולרשום עליהם שעבוד לטובתה.
	11	הבעל מאשר ומצהיר כי כל הכספים שנמצאים בבנק לאומי סניף צפת והרשומים ע"ש שני הצדדים יהיו זכות האישה בלבד ויועברו לטובתה וזאת כפיצוי לאישה לאור התנהגות הבעל כלפיה והרחקתו מהבית.
	12	זאת בנוסף הבעל מתחייב להסכים למתן סעד הצהרתי ע"י ביהמ"ש כי הכספים שנמצאים בבנק בינלאומי שייכים לאישה.
הסעיף נגרע	13	הבעל מאשר ומצהיר כי במידה ויפרד מאשתו ו/או יעזוב אותה אזי כל הרכוש והנכסים ו/או כל זכות אחרת והרשומים והשייכים לו יהיו זכות האישה ולילדים בלבד
סעיף זה בוטל בדיון ותחת זאת נכתב הסעיף הבא: "מוסכם עלינו כי כל נכס נדל"ן שמי מהצדדים קיבל או יקבל בירושה ורשום רק על שמו של אחד מן הצדדים, יישאר בחלקו של הצד שקיבלו בירושה, אלא אם כן יוסכם אחרת בין הצדדים, וההסכמה תקבל אישור בית המשפט".	14	הבעל מאשר שזכויותיו ונכסיו לרבות נדל"ן ודלא נייד אשר נמצאים במדינת ישראל ומחוץ לה במיוחד במדינת **** הם שייכים גם לאשתו וילדיו
בדיון הוסיפו הצדדים "הצדדים מאשרים שמחצית כל חסכוניהם ונכסיהם שצברו במהלך השנים, הם שייכים לשניהם בחלקים שווים".	15	הבעל מאשר שמחצית כל חסכוניותו ונכסיו שנצברו במהלך הנישואין עם אשתו הם שייכים לאשתו.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

	<p>הבעל מתחייב ומצהיר כי עליו להבטיח את מדורה של האישה ואת מדור ילדיה ולצורך כך הוא מתחייב לקנות בית מגורים בתמורה שלא תפחת מ-700,000 ₪ (להלן "תמורת הבית").</p>	16
<p>במעמד הדיון צוינו מספר הבהרות</p>	<p>הבעל מתחייב לממן את רכישת הבית כדלקמן:</p> <p>א. סכום השווה ל-100,000 ₪ מתכנית חיסכון השייכת לו היום.</p> <p>ב. סכום השווה ל-130,000 ₪ הנמצאים בבנק הפועלים בחשבון הבעל.</p> <p>ג. הסכום השווה ל-130,000 ₪ ישלחו לבעל ממדינת ***** אחרי שיחזור לבית</p> <p>ד. סכום השווה ל-60,000 ₪ יקבל הבעל כהלוואה ממקום עבודתו- ההלוואה תתקבל במעמד רכישת הדירה וסגירת העסקה והם יופקדו בחשבון בנק הפועלים הרשום ע"ש הבעל.</p> <p>ה. סכום השווה ל-300,000 ₪ יתקבלו ממכירת הבית בו מתגוררים הצדדים כיום.</p>	17
	<p>הבעל מתחייב להכניס את האישה לחשבונו המתנהל בבנק הפועלים תוך 10 מהיום, כמו כן הצדדים יבקשו בבנק כי תיעשה זכות החתימה בחשבון תהיה משותפת לשני הצדדים ולצורך משיכת כסף מחשבון הבנק ו/או קבלת שיקים ו/או כרטיסים בנקאיים תהיה בחתימת שני הצדדים ביחד בלבד (להלן: "החשבון המשותף").</p>	18
<p>נגרע מההסכם</p>	<p>במידה והבעל מתנהג באלימות כלפי האישה הוא יצא מהבית והבית יישאר לזכות האישה וילדיה</p>	19

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

נגרע מההסכם	במידה והבעל לא קונה בית כמתואר לעיל, אזי תמורת הבית תהיה זכות האישה וילדיה בלבד ואין לבעל שום זכות בתמורת הבית	20
בדיוו לאישור שינו לנסח הבא: " הבעל מתחייב שלא לפגוע פיזית ונפשית באשתו, וכן שלא לפגוע בפרטיותה.	הבעל מתחייב לא לגעת באישה ו/או בכל מסמך ו/או ניירת השייכים לה	23
	הבעל מתחייב לא להסית את הילדים כלפי האישה ולא להתנהג אליהם בצורה אגרסיבית ולא מנומסת.	24
במועד הדיון הוסיפו הצדדים כי חובה זו חלה גם על האישה.	הבעל מתחייב לדאוג לגידול הילדים וגם מתחייב לממן את לימודיהם האקדמיים באוניברסיטאות ו/או בכל מקום לימודים אחר, בנוסף הבעל מתחייב לממן את נישואי הילדים.	25
	אם הבעל מפר הוראות הסכם זה עליו לצאת ולעזוב את הבית של הצדדים, אולם הוא מתחייב להמשיך לשאת במלוא הוצאות הבית ומזונות אישה והילדים	28
נגרע מההסכם	במידה והבעל יפר הוראות סעי' 6,7,8,9,10,16,17,18 אזי הוא יהיה מחויב לשלם לאישה פיצויים מוסכמים מראש בסך של 200,000 ₪.	29
	הצדדים מצהירים ומאשרים כי הסכם זה נעשה מרצונם החופשי לאחר שקראו את תוכנו והבינו את משמעותו ותוצאותיו.	30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

69. כפי שיפורט להלן, דווקא הסכם זה מעיד בצורה ברורה כי כוונת הצדדים היתה כי אין מדובר בדירה משותפת:

70. בראש ובראשונה – כאמור לעיל, במעמד הדיון לאישור ההסכם מיום 24.12.13 הצהירה התובעת כי "אני מודעת לכך שהזכויות שלי בנכסים אותם צבר בעלי הינן מיום שהתחתנו, ולא קודם לכן" (עמ' 2 ש' 25-26).. הנכס המשמעותי היחיד של המננח מלפני החתונה הינו הדירה בצפת, ולפיכך אף התובעת היתה מודעת לכך שאין לה זכויות בדירה זו.

מעבר לכך, אף פרשנותו של ההסכם אינה מעידה על כוונה להעניק לתובעת מחצית מהזכויות בבית:

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 על הסכם שלום הבית, ככל חוזה אחר, חלים עקרונות הפרשנות הכלליים, שחלים על כל
2 חוזה. בהתאם להוראת סעיף 25(א) לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג – 1973 "חוזה
3 יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות העניין,
4 ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם
5 ללשונו". כלומר – כאשר לשון ההסכם ברורה – יש ליתן לה משקל מכריע בהליך הפרשני
6 (ע"א 5856/06 לוי נ' נורקייט (28.01.08)).
- 7 סיכומה של ההלכה בדבר פרשנות חוזה סוכמה בע"א 1536/15 פז חברת נפט בע"מ נ'
8 תחנת דלק חוואסה בע"מ (08.02.2018): "דיו רב כבר נשפך בכתיבה המשפטית העוסקת
9 בפרשנות חוזים, בשאלת היחס שמתקיים בין לשון החוזה לבין תכליתו כפי שהיא
10 משתקפת בנסיבות החיצוניות האופפות את כריתתו. ככלל, דומה כי הפער בין הגישות
11 השונות שהוצגו לאורך השנים, אינו גדול כפי שיש מי שמבקשים להציגו ... על כל פנים,
12 אין חולק כי לשון החוזה – על מגוון הוראותיו – היא נקודת המוצא לכל הליך פרשני.
13 יתרה מזאת, כל זמן שלשון החוזה ברורה וחד-משמעית ומצביעה באופן בהיר על אומד
14 דעתם הסובייקטיבי של הצדדים בעת כריתת החוזה, הבכורה בהליך הפרשני תינתן לה...
15 רוח דברים אלה עוגנה זה מכבר בסעיף 25(א) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג–1973,
16 כפי שתוקן בתיקון מס' 2 לחוק החוזים משנת 2011 ... עם זאת, בנסיבות שבהן לשון
17 החוזה אינה חד-משמעית – כפי המקרה שלפנינו – על הפרשן להתחקות אחר אומד דעתם
18 של הצדדים על רקע כלל הוראות החוזה ובאמצעות בחינת הנסיבות החיצוניות לו. בתוך
19 כך, יש ליתן את הדעת להתנהגות הצדדים במסגרת המשא ומתן שהביא לכריתת החוזה;
20 להתנהגותם במהלך הוצאתו לפועל של החוזה; לחוזים נוספים הקיימים בין הצדדים;
21 לנוהג המסחרי המקובל; וכיוצא באלה".
- 22
23 מן הכלל אל הפרט:
- 24
- 25 ראשית, ההסכם היה תלוי בקיומו של שלום בית:
- 26 ג. כותרת ההסכם והפתיח לו ברורים - מדובר בהסכם שלום בית (להבדיל משלום בית
27 ולחלופין גירושין), והובהר בו ברחל בתך הקטנה כי לאחר שפקדו את בני הזוג
28 משברים, הם מעוניינים לנסות ולהשכין ביניהם שלום בית, ולנסות לשקם את
29 מערכת הזוגיות "וליתן לחיי הנישואין סיכוי נוסף".
- 30 ד. מהוראות ההסכם עולה, כי הוא אינו מסדיר את הסיטואציה של איזון המשאבים
31 במקרה של פירוד: הסעיף היחיד שנכתב לכתחילה בהסכם, ואשר התייחס לחלוקת

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 רכוש במקרה של פרידה, נוסח באופן הבא (סעיף 13) "הבעל מאשר ומצהיר כי במידה
2 וייפרד מאשתו ו/או יעזוב אותה אזי כל הרכוש והנכסים ו/או כל זכות אחרת
3 והרשומים והשייכים לו יהיו זכות האישה ולילדים בלבד". **סעיף זה בוטל במעמד**
4 **הדיון.**
- 5 ה. עם הפירוד, כחודש לאחר אישור ההסכם, בטל התנאי, ובטלות ההוראות
6 המתייחסות לחובות וזכויות הצדדים מכוח ההסכם, לרבות החובה לרכוש בית חדש,
7 ליטול הלוואה לטובת הרכישה, למכור את הבית בצפת או להעביר את הסך שנקב
8 בהסכם (300,000 ₪) לידי התובעת.
- 9 ו. עיון בהוראות ההסכם מעלה, כי הצדדים כיוונו להגיע להסכמות למען שלום בית
10 והאמור בו תקף, כל עוד ישכון שלום בין הצדדים.
- 11 ז. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 בסעיף 27(א) קובע כי "חוזה יכול שיהיה תלוי
12 בהתקיים תנאי (להלן - תנאי מתלה) או שיחדל בהתקיים תנאי (להלן - תנאי
13 מפסיק)". כאשר עסקינן בחוזה מתנה ובו תנאי מתלה, אין לחוזה תוצאות משפטיות,
14 כל עוד לא נתקיים התנאי. כאשר עסקינן בחוזה ובו תנאי מפסיק, החוזה תופס לכל
15 דבר ועניין, אך עם התרחשות התנאי, חדל החוזה מלהתקיים והחוזה פוקע מכאן
16 ולהבא (ע"א 1536/15 פז חברת נפט בע"מ נ' תחנת זלק חוואסה בע"מ)
17 .(08.02.2018).
- 18 ח. במקרה זה הוענקו לתובעת מכלול של זכויות כספיות מכוח ההסכם, זאת בתנאי
19 שיהיה שלום בית. ככזה, שלום הבית הינו תנאי מפסיק. כל עוד קיים שלום בית –
20 הצדדים היו מחוייבים לפעול לקיום הוראות ההסכם – פקע השלום, אין עוד זכויות
21 או חובות למי מהצדדים מכוח ההסכם. בהעדרו חדל החוזה מלהתקיים ולא חלה
22 עוד על המנוח או על יורשיו, החובה לקיים חיובים שטרם קוימו.
- 23 שנית, אף אם ייאמר כי ההסכם נכנס לתוקף והוא מחייב את הצדדים גם ללא קשר לקיומו
24 של שלום בית, מהוראות ההסכם לא ניתן ללמוד בשום צורה, שהמנוח העניק או התכוון
25 להעניק מחצית מזכויותיו בדירה בצפת לתובעת:
- 26 ט. התובעת ביקשה להסתמך על הוראת סעי' 15 ככזה המעניק לה מחצית מהזכויות
27 בדירה. סעיף זה נוסח במקור בהסכם באופן הבא: "הבעל מאשר שמחצית כל
28 חסכוניותו ונכסיו שנצברו במהלך הנישואין עם אשתן הם שייכות לאשתו". ואולם,
29 במעמד הדיון התווספה ההערה הבאה: "**הצדדים מאשרים שמחצית כל**
30 **חסכוניותיהם ונכסיהם אותם צברו במהלך הנישואים, הם שייכים לשניהם**
31 **בחלקים שווים**". הסעיף לא מתייחס לדירות, שכן הן הדירה בצפת והן הדירה בחיפה

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 נרכשו לפני הנישואין. לא ניתן לקבל את טענת התובעת לפיה יש לפרש את הסעיף
2 ככה שחל על הדירה בצפת בלבד.
- 3 א. ע"פ הסכם שלום הבית, המנוח התחייב להבטיח את מדורם של האישה והילדים
4 באמצעות רכישת דירה בשווי שלא יפחת מ- 700,000 ₪. מימון הדירה פורט בסעיף
5 17 להסכם והיה אמור להיעשות מהמקורות הבאים: 100,000 ₪ מתכנית חיסכון
6 השייכת למנוח; 130,000 ₪ מחשבון המנוח בבנק הפועלים; 130,000 ₪ ישלחו למנוח
7 ממדינת ***** אחרי שיחזור לבית; 60,000 ₪ הלוואה ממקום עבודתו של המנוח
8 שתתקבל במעמד רכישת הדירה; 300,000 ₪ יתקבלו ממכירת הבית בו מתגוררים
9 הצדדים כיום.
- 10 ב. לא נאמר כי הזכויות בדירה בצפת תהיינה משותפות אלא נעשה שימוש בביטוי
11 "הבטחת מדור" בלבד.
- 12 ג. אם היה המנוח רוצה להעניק מחצית מהזכויות בדירה לאישה – היה הדבר נכתב
13 במפורש. עצם ההתחייבות למכור את הדירה ולהעביר את הסכום שנקבע בהסכם
14 לשם רכישת דירה אחרת, מעיד על העדר כוונה להעביר מחצית הזכויות בבית לאישה
15 לא במסגרת שלום בית ולא בכלל.
- 16 יא. שלישית: הסעיפים מהם ניתן היה להבין כי המנוח ויתר על זכויותיו בדירה נגרעו
17 מההסכם, במעמד הדיון לאישורו (פרוט' מיום 24.12.13):
- 18 i. **סעיף 13** - הבעל מאשר ומצהיר כי במידה וייפרד מאשתו ו/או יעזוב אותה
19 אזי כל הרכוש והנכסים ו/או כל זכות אחרת והרשומים והשייכים לו יהיו
20 זכות האישה וילדים בלבד - סעיף זה נגרע במעמד הדיון (עמ' 3 ש' 12).
- 21 ii. **סעיף 14** - הבעל מאשר שזכויותיו ונכסיו לרבות נדל"ן ודלא נידי אשר
22 נמצאים במדינת ישראל ומחוץ לה במיוחד במדינת ***** הם שייכים גם
23 לאשתו וילדיו. סעיף זה שונה במעמד הדיון, ונכתב הנוסח הבא: "מוסכם
24 עלינו כי כל נכס נדל"ן שמי מהצדדים קיבל או יקבל בירושה ורשום רק על
25 שמו של אחד מן הצדדים, יישאר בחלקו של הצד שקיבלו בירושה, אלא אם
26 כן יוסכם אחרת בין הצדדים, וההסכמה תקבל אישור בית המשפט" (עמ' 3
27 ש' 14-16).
- 28 iii. **סעיף 19** - במידה והבעל מתנהג באלימות כלפי האישה הוא יצא מהבית
29 והבית יישאר לזכות האישה וילדיה. הסעיף נגרע במעמד הדיון (עמ' 3 ש'
30 31).

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 iv. **סעיף 20** - במידה והבעל לא קונה בית כמתואר לעיל, אזי תמורת הבית
2 תהיה זכות האישה וילדיה בלבד ואין לבעל שום זכות בתמורת הבית. הסעיף
3 נגרע במעמד הדיון (עמ' 3 ש' 31).
- 4 75. כללי הפרשנות, מייחסים חשיבות לניסוח המסמך, ולמילים בהם בחרו הצדדים לעשות
5 שימוש. מילים אלה מבטאות את כוונתם של הצדדים והימנעות משימוש במילים אחרות
6 יכולה אף היא להעיד על כוונתם, או לכל הפחות לשתור טענתו של צד שמנסה להעניק
7 למילים שנבחרו משמעות אחרת.
- 8 76. פרשנותה של התובעת, לפיה בכל מקרה התחייב המנוח בהסכם להעניק לה מחצית
9 מהזכויות בבית, ללא כל תנאי, אין לה כל עיגון, לא בלשון ההסכם ולא בפרוטוקול הדיון.
10 פרשנות זו מנוגדת לכותרת ההסכם, ללשון ההסכם ולנסיבות חתימתו. אם היה רצון
11 להעניק בתמנה וללא תמורה את הזכויות בבית, הדברים היו באים לידי ביטוי בהסכם
12 שנחתם.
- 13 77. לסיכום: כותרת ההסכם והוראותיו ברורות. הוויתורים בו נעשו מתוך נסיון לשלום בית,
14 למען השגת שלום הבית ובתנאי שיהיה שלום בית. הניסיון לכך כשל בסמוך למועד
15 אישורו. ההסכם לא הסדיר את זכויות הצדדים במקרה של פירוד. גם אם ייאמר כי
16 ההסכם לא היה מותנה בשלום בית, לא ניתן ללמוד מכוחו על הענקת מחצית מהזכויות
17 בבית לאישה והסעיפים שנכתבו לכתחילה מהם ניתן היה להבין כי המנוח ויתר על
18 זכויותיו בדירה – בוטלו במעמד הדיון לאישור ההסכם.
- 19 78. בנסיבות אלה, לא ניתן לחייב את המנוח או את יורשיו הנכנסים בנעליו, בהענקת מחצית
20 הזכויות בבית בצפת לידי האישה, מכוח הסכם שלום הבית, ואני דוחה טענותיה בעניין
21 זה.
- 22 79. **אשר לטענות כי ההסכם נחתם מתוך לחץ כבד מצידה של התובעת:**
- 23 יב. הוראות ההסכם שנחתם לכתחילה היו אכן מוטות בצורה משמעותית לטובת
24 האישה. במסגרתן למעשה, המנוח נטל על עצמו את כל ההתחייבויות לרבות הן אלה
25 הכספיות והן אלה הנוגעות לטיפול בילדים ודאגה לעתידם ואף התחייב לא לגעת כלל
26 באישה – בעוד התחייבותה היחידה של האישה היתה במסגרת ההתחייבות ההדדית
27 לנהוג בכבוד ובאהבה. הגם שב"כ המנוח טען בשעתו כי מדובר בהסכם מקומם שניכר
28 כי נחתם תחת לחץ (פרוט' 26.6.14 בתמ"ש 1746-03-14), בהליך זה לא הובאה
29 ראיה להפעלת לחץ מצידה של האישה או לכפייה אחרת מצידה.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 יג. כפי שעולה מההסכם ומהפרוטוקול, המנוח היה מיוצג ע"י עו"ד, הבין את הוראות
2 ההסכם, הסכים להן ובסעיפים לגביהם היתה הסתייגות – ההוראות שונן במעמד
3 הדין.
4 יד. מעיון בפרוטוקול בד"ר בתביעות הגירושין וכן בכתב התביעה הרכושית שהגיש, עולה
5 כי המנוח חתם על ההסכם מתוך רצון עז לשמור על הבית לטובת הילדים. לא ניתן
6 לומר כי מדובר בלחץ חיצוני מצידה של האישה, גם אם דרשה סכומי כסף נכבדים,
7 על מנת להמשיך ולחיות עימו ועם הילדים. מטבע הדברים, לכל צד יש שיקולים
8 שונים בהגיעו להסכם, הן רכשיים והן אישיים-רגשיים, וכל צד משקלל את מכלול
9 אינטרסיו ומגיע לכלל החלטה אשר לרצונו בהסכם כפי שנוסח. לא ניתן להמעיט
10 מחשיבותם של שיקולים הנעוצים ברצון לשקט נפשי, להמשך מגורים משותפים, או
11 רצון לפתוח דף חדש, ולא ניתן לומר כי אלה, כשלעצמם, מהווים ראייה חלוטה לכפיה
12 מצידו של הצד שכנגד, ללא שיוצגו ראיות נוספות המעידות על הכפייה הנטענת. (עוד
13 לעניין זה ר' הדברים שנפסקו מפי חברי כב' השופט ארז שני בתה"ס 963-07-13 מ.
14 נ' מ. (16.02.17).

כוונת המנוח כפי שמשקפת מצוואתו:

- 17 80. את כוונתו של המנוח שלא להעניק לתובעת זכויות בדירה בצפת ניתן ללמוד אף מהוראות
18 הצוואה שנערכה ביום 28.5.16 (צו קיום ניתן כאמור ביום 14.06.20).
19 81. בסעיף 2.1.1 לצוואה ציווה המנוח את מלוא זכויותיו בדירה בצפת לשני ילדיו. כן ציווה
20 להם את מלוא זכויותיו מכל מין וסוג שהוא בארץ ובעולם.
21 82. אמנם, כלל ידוע הוא כי מנוח אינו יכול לצוות יותר ממה שיש לו, אולם בהיבט של כוונת
22 המנוח כפי שזו משקפת מהצוואה בהחלט עולה כי המנוח ראה בדירה בצפת כדירה
23 המצויה בבעלותו הבלעדית.
24
25 כוונת המנוח כפי שמשקפת מהתביעות שהגיש כנגד התובעת:
26 83. לטענת התובעת בכתבי בי הדין שהוגשו ע"י המנוח בתביעות השונות הודה המנוח כי
27 הדירה בצפת משותפת.
28 84. ואולם, מדובר בהצגה חלקית של הדברים: בסעיפים 38-39 לכתב התביעה הרכושית
29 שהגיש המנוח (תמ"ש 1746-03-14), ציין מהם הנכסים והרכוש המשותף ופרט את שתי
30 הדירות – הדירה בצפת והדירה בחיפה.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 יוטעם כי בעמ' 4 לפרוט' מיום 26.06.14 הבהיר בא כוחו "לענין הדירה בחיפה, מדובר על
2 דירה שנרכשה על ידי האשה עובר לנישואין אומנם אך כספי המשכנתא שולמו לאורך
3 השנים על ידי שני הצדדים, כלומר היתה כוונת שיתוף מלאה". אף בדיון שהתקיים בבד"ר
4 ביום 9.11.14 ציין בא כוחו כי יש לזוג שני בתים.
- 5 ראשית, אין מקום לדרישת התובעת להכיר רק בחלק אחד של האמור בכתב התביעה
6 בהתייחס לדירה בצפת ("הדבשי") ולהתעלם מחלקו האחר בהתייחס לבית בחיפה
7 ("העוקץ"). אלה גם אלה היו בעיני המנוח, זכויות משותפות והוא התייחס לשתי הדירות
8 כאל דירות משותפות לצורך הליך איזון המשאבים.
- 9 מעבר לכך, יודגש כי התביעה לא התבררה עד תום, המנוח לא נחקר על האמור בכתב
10 התביעה, ולא מן הנמנע כי טען מה שטען בהסתמך על עצה משפטית שקיבל באותה העת.
11 מאחר שכשלושה חודשים לאחר מכן הוגשה גם תביעת המזונות, לא ניתן לראות באמור
12 בטופס הרצאת הפרטים שצורף לתביעת המזונות, כאילו המנוח חזר בו מטענתו לפיה שתי
13 הדירות משותפות. כך גם לא ניתן לראות באמירת בא כוחו במסגרת הדיון בצו עיכוב
14 הציאה מן הארץ (תמ"ש 18279-02-14) כי הדירה בצפת היא משותפת. ב"כ המנוח הבהיר
15 בתחילת הדיון כי "זכויות האיש מעוקלות והדירה לא יכולה להימכר ללא הסכמת
16 האישה".
- 17
18

לסיכום:

- 19 ממכלול הראיות שהונחו בפני לא הוכחה כל כוונת שיתוף ספציפית בדירה בצפת.
20 כשמדובר בנכס חיצוני ואשר מתקיים לגביו רישום ע"פ דין, וכאשר אף לתובעת נכס
21 חיצוני הרישום על שמה, מוטל על התובעת נטל ראייתי מוגבר אשר נדרש גם נוכח חשיבות
22 הרישום והמשקל שיש ליתן לרישום זה כמשקף נאמנה את זכויות המנוח בנכס.
- 23 אין מקום במקרה זה, לכפות על הצדדים כוונת שיתוף המנוגדת לאורח חייהם והמנוגדת
24 לכוונתם כפי שמשקפת מהסכם שלום הבית עליו חתמו, כאשר כל צד ביקש לשמר בנפרד
25 את נכסיו החיצוניים.
- 26 לאור האמור לעיל, אני דוחה את טענתה של התובעת לענין זכויותיה בדירה בצפת.
- 27 בנסיבות אלה ונוכח הודעת הנתבעים (סעיף 32 לסיכומיהם) כי ככל שתידחינה טענות
28 התובעת בענין הדירה בצפת, הם מוותרים על טענותיהם לגבי זכויותיהם לשיתוף ספציפי
29 בדירה בחיפה - אין מקום לדון בטענות הנתבעים בענין זכויותיהם בדירה זו.

בית משפט לענייני משפחה בצפת

תמ"ש 22676-08-17 ס' נ' ס' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 92. אשר על כל האמור לעיל אני דוחה את הטענות ההדדיות לשיתוף בנכסים החיצוניים, וכל
2 צד יהא הבעלים של הזכויות בדירה – בהתאם לרישום.
3 93. מלוא זכויות המנוח בדירה בצפת יועברו בהתאם להוראות צוואתו.
4 94. נוכח התוצאה אליה הגעתי, ובשים לב לאופן ניהולה את ההליך, היה מקום לחייב את
5 התובעת בהוצאות משמעותיות. יחד עם זאת בהתחשב במצבה של התובעת אני רואה
6 לנכון לחייבה בהוצאות מופחתות בסך כולל של 5,000 ₪ אשר ישולמו תוך 30 יום מהיום
7 שאם לא כן הסכום ישא הפרשי הצמדה ורבית כחוק. מאחר שהנתבעים מיוצגים ע"י
8 הלשכה לסיוע משפטי – ההוצאות ישולמו לטובת אוצר המדינה.
9

10 **המזכירות תמציא לצדדים ותסגור את התיק.**

11 **ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.**

12 ניתן היום, כ"ח כסלו תשפ"א, 14 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.
13

14 אביבית נחמיאס, שופטת
15
16
17
18